

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **P. Č.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje**, se sídlem Lannova 193/26, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 1. 2015, č. j. 10 A 100/2014 - 23,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 1. 2015, č. j. 10 A 100/2014 - 23, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem ze dne 26. 1. 2015, č.j. 10 A 100/2014 - 23, zamítl žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, kterého se podle žalobce měl dopustit policista Policie České republiky, když od něj, jako řidiče motorového vozidla, dne 4. 7. 2014 v době kolem 20:21 hodin na silnici č. I/29 v obci Křenovice ve směru jízdy od obce Bernatice na obec Podolí vybral kauci ve výši 5.000,- Kč. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že v potvrzení o uložení kauce byl zasahujícími policisty popsán skutek, v němž byl spatřován přestupek podle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Kauce byla uložena, neboť zasahující policisté z chování řidiče pojali podezření, že se bude vyhýbat přestupkovému řízení. Krajský soud připomněl, že na odůvodnění potvrzení o výběru kauce nelze klást nároky jako na odůvodnění rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a v tomto směru zdůraznil, že nelze zaměňovat splnění

podmínek pro výběr kauce s potvrzením o výběru kauce. Proto v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013 - 48, postačí, pokud lze zjistit důvodnost výběru kauce i z dalších podkladů, které jsou založeny ve spise, a to zejména z oznámení o podezření ze spáchání přestupku a úředního záznamu. Krajský soud dále projednávanou věc odlišil od věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 As 6/2014, neboť v této věci byla projednána skutkově odlišná věc a bylo aplikováno odlišné ustanovení zákona o silničním provozu.

Proti rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V ní namítl, že k výběru kauce podle § 125a zákona o silničním provozu nepostačuje odůvodnění zasahujícího policisty obsahující frázi „z chování pana Č. jsem pojal podezření, že se bude správnímu řízení vyhýbat.“ V tomto směru vytkl krajskému soudu, že nesprávně aplikoval závěry uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013 - 48, neboť výše uvedené vyjádření podle stěžovatele nepostačuje k výběru kauce. Zpochybnil tvrzení, že by u něj existovala snaha vyhnout se přestupkovému řízení, a to jen proto, že se nevyjádřil k výběru kauce. Závěr o snaze mařit následné přestupkové řízení pak ani nelze učinit z jeho údajného arogantního chování či tvrzení, že o řidičský průkaz nechce v žádném případě přijít a udělá pro to cokoli. Stěžovatel neuvažoval o tom, že by se správnímu řízení vyhýbal, ani mu není znám způsob, jak toho docílit. Nesouhlasil s tím, že krajský soud neprovedl výslech zasahujících policistů a při dokazování vyšel pouze z obsahu spisu a zejména z úředního záznamu žalované ze dne 7. 7. 2014, č. j. KRPC-97512-5/PŘ-2014-020506 (dále jen „úřední záznam“). Dále upozornil na to, že úřední záznam nemůže sám o sobě jako důkaz obstát, a proto nepovažuje skutkové okolnosti za dostatečně zjištěné. V této souvislosti uvedl, že právní názor krajského soudu dává příliš široký prostor pro libovůli zasahujících policistů. Podle stěžovatele pak zasahujícím policistům stačí k ospravedlnění jakékoliv nezákonnosti během silniční kontroly toliko konstatovat, že jednali na základě svých subjektivních dojmů. Proto zdůraznil, že je potřebné, aby zasahující policisté jednali na základě objektivních skutečností a odkázal v této souvislosti na závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku ze dne 12. 2. 2015, č. j. 7 As 273/2014 - 32.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná plně odkázala na své vyjádření k žalobě a navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že ji stěžovatel podal z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. „[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.“ Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

pokračování

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. „[k]asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.“

Kasační stížnost je důvodná.

K toliko obecné námitce stěžovatele o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud uvádí, že nepřezkoumatelnost neshledal. Napadený rozsudek je dostatečně srozumitelný, zabývá se všemi žalobními námitkami a nic nenasvědčuje ani tomu, že se krajský soud během řízení dopustil vady, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.

Na institut uložení kauce nelze klást obdobné požadavky jako na odůvodnění rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu. Postačí proto srozumitelné a okolnostem věci odpovídající stručné vyjádření, v čem konkrétně policista spatřuje důvodné podezření, že se řidič motorového vozidla podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích bude vyhýbat přestupkovému řízení s přihlédnutím k podmínkám, za nichž je potvrzení o převzetí kauce vystavováno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013 - 48, dostupné: www.nssoud.cz). Důvodnost uložení kauce přitom neosvědčují toliko skutečnosti uvedené v potvrzení o výběru kauce, ale rovněž i další okolnosti, které jsou způsobilé prokázat důvodnost aplikace tohoto institutu. Je tudíž možné při přezkumu důvodnosti uložení kauce vycházet i z jiných podkladů, např. z obsahu úředního záznamu (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013 - 48). Není však přípustné, aby důvody výběru kauce byly uvedeny jen v úředním záznamu či oznámení o podezření ze spáchání přestupku a v potvrzení o výběru kauce přitom zcela absentovaly. V tomto potvrzení tedy musí být aspoň stručně zmíněny důvody výběru kauce, které pak mohou být podrobněji specifikovány v dalších písemnostech.

V nyní projednávané věci však odůvodnění uvedené v potvrzení o převzetí kauce nebylo dostatečné ve smyslu § 125a odst. 3 zákona o silničním provozu, neboť neobsahovalo aspoň základní přezkoumatelné důvody založené na objektivních skutečnostech. Zasahující policista se totiž omezil na pouhé konstatování, že „z chování pana Č. jsem pojal podezření, že bude se správnímu řízení vyhýbat“, aniž v potvrzení o převzetí kauce aspoň v hrubých obrysech vysvětlil, v čem mělo tvrzené závadné jednání stěžovatele spočívat a proč na jeho základě pojal podezření, že se stěžovatel bude vyhýbat přestupkovému řízení.

Pokud stěžovatel tvrdil, že nechce přijít o řidičský průkaz a že pro to udělá cokoli, není možné z takového vyjádření obsaženého v úředním záznamu učinit jednoznačný závěr, že se bude správnímu řízení vyhýbat. Ani skutečnost, že je stěžovatel podezřelý ze spáchání velmi závažného přestupku, který spočívá v překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci o 61 km/h, není sama o sobě způsobilá vzbudit důvodné podezření, že se stěžovatel bude přestupkovému řízení vyhýbat. Ostatně zdejší soud již dříve upozornil v rozsudku ze dne 17. 4. 2014, č. j. 4 As 6/2014 - 32, že relevantním důvodem pro uložení

kauce nemůže být libovolná skutečnost nebo pouhé spáchání přestupku. Nejvyšší správní soud připomíná, že výběr kaucí, přestože se jedná o institut preventivní, má pro podezřelého z přestupku důsledky do jeho majetkové sféry. Je proto nutné, aby důvodné podezření nebylo podloženo jen subjektivními domněnkami policisty, ale bylo postaveno na reálně existujících a řádně zdůvodněných skutečnostech, které nasvědčují tomu, že se podezřelý z přestupku bude přestupkovému řízení vyhýbat, což v nyní projednávané věci nebylo z výše uvedených důvodů splněno.

Nejvyšší správní soud uvedeným výkladem vztahujícím se ke konkrétnímu skutkovému stavu však nijak nesnižuje význam institutu kaucí podle § 125a zákona o silničním provozu a je si plně vědom důvodů, které zákonodárce vedly k jeho zakotvení do právního řádu. V právním státě však k aplikaci takového institutu může dojít pouze při splnění všech zákonných podmínek, mezi něž patří i dostatečná specifikace důvodů pro uložení kaucí. S ohledem na rozsáhlou množinu konkrétních skutkových situací, resp. jejich variací, ke kterým může v budoucnu docházet, přitom nelze provést taxativní výčet všech důvodů podřaditelných pod citované ustanovení. Vždy je však nutno trvat na tom, aby zakládaly důvodné podezření, že se řidič bude vyhýbat přestupkovému řízení.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Proto rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 1. 2015, č. j. 10 A 100/2014 - 23, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm bude podle § 110 odst. 3 s. ř. s. krajský soud vázán vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Krajský soud v novém rozhodnutí rovněž rozhodne o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. dubna 2015

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu